Ч. 229 (12.395). Львів, середа 15. жовтня 1930. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
—
Конто почт. щадн. 143.322.
—
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
—
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
—
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Білянс українського шкільництва під Польщею.

I.

Польська преса взагалі присвячує дуже богато місця шкільним справам. В останньому часі заговорила польська преса на шкільні теми, місцеві і закордонні. „Ілюстр. Курєр Цодзєнни“, обговорюючи положення поляків на Литві пише:

В практиці *переслідування* поляків тривають дальше. Це відноситься передовсім до *шкільних справ*. Нинішні литовські правителі знають, що *нарід, який не має власних шкіл, засуджений на заглагу*. Тому литовські поляки по своїм силам бороняться, щоби удержати для народу свій *найдорожчий скарб — молоде покоління* і виховати його в польському дусі“. (Підчеркнення Курєра).

З того самого джерела довідуємося, що румунське королівське правительство дуже прихильно полагодило справу польського шкільництва в Румунії (точніше на Буковині, де поляки творять біля 1 проц. населення). У тих місцевостях, де є більшість поляків, будуть народні державні школи перемінені на польські та одержать польських учителів. Таких місцевостий є 8 (вісім). Всюди, де поляки є в меншости, можуть вони орґанізувати польські приватні школи з правом прилюдности.

Поляки на чеському Шлеську мають не тільки свої польські школи з польськими учителями, але й урядування в тих школах є польське.

Щодо польського шкільництва в Німеччині, то поклик тернопільського Воєвідства в 21. січня 1929 р. ч. 541/29 до складання жертв стверджує, що „польське шкільництво в Прусах має тепер вигляди на розвій“, — хоча польська преса про це мовчала і мовчить.

Також не згадує польська преса про те, що на Великій Україні є 341 шкіл з польською викладовою мовою і польськими вчителями та що до тих шкіл ходить 95.3 проц. всіх польських дітей у віці від 8—11 літ. (Порівнай: „Еволюція статистики народньої освіти на Україні“, — стан з 1928—29 року).

Так представляється польське шкільництво в чужих державах, де поляки творять незначну меншість. Пригляньмося тепер українському шкільництву під Польщею на областях, де українське населення творить подавляючу більшість.

Начальник національного відділу при політичному департаменті міністерства внутрішніх справ Сухенек, приймаючи дня 10. жовтня 1930 р. з нагоди — як подавали офіціяльні комунікати — закінчення „пацифікаційної акції“ у Східній Галичині кореспондентів закордонної преси, давав ріжні інформації в українських справах, між іншим і в справі українського шкільництва. П. Сухенек казав:

„Щодо шкільництва — то уряд стоїть на становищі, що кожний горожанин мусить знати польську мову. В 1925-6 р. було українських шкіл 1179, а в 1929-30 році 716. Всеж таки число шкіл для українських дітей не впало, бо створено 1794 утраквістичні школи. У Східній Галичині було в 1922-23 р. дітей в школах заледво 34 проц., натомість у 1929 р. ходило до школи 67.1 проц., а у волинському і поліському воєвідствах 74.6 %“.

Якщо порівняти зацитовані нач. Сухенеком дані з даними оголошеної офіціяльної польської статистики, то вийдуть великі ріжниці. До того ж найважніші суттєві справи нач. Сухенек промовчав.

На підставі доступних мені польських урядових статистичних джерел буду старатись представити вірний образ українського шкільництва під Польщею, а шановні читачі, порівнавши цей матеріял з наведеними даними нач. Сухенка, легко найдуть ріжницю між його інформаціями і фактичним станом справи.

Заява нач. Сухенка, що уряд стоїть на становищі, що кожний горожанин мусить знати польську мову у звязку з переміною українських шкіл на утраквістичні викликує враження, що це діється тому, бо в українських школах не вчать польської мови. Між тим на основі арт. 4. закону з 31. липня 1924 р.

„В загальних школах 1, 2 і 3-клясових — як приватних так і державних — з непольською (отже — з українською) мовою навчання *є обовязкова наука польської мови, яка запевнює знання її для практичних цілей у слові і письмі*. У загальних школах 4, 5, 6 і 7-клясових як приватних так і державних — з непольською мовою навчання *мається вести обовязково по польськи науку польської мови, польської історії і науки про сучасну Польщу* в обсягу, що запевнює їх достаточне знання до переходу учеників до середніх загально-образуючих шкіл з польською мовою навчання чи двомовних шкіл“.

Повищі законні приписи про навчання польської мови дуже строго виконуються у всіх українських школах. Тому не ті, але інші мотиви є причиною масової переміни українських шкіл на утраквістичні.

При цій нагоді слід ствердити, що й той утраквізм є на ділі дуже ілюзоричний. Наука читання і писання у першій клясі відбувається в польській мові. Наука читання і писання в українській мові починається в утраквістичних школах тільки від II. кляси, а взагалі крім української мови як предмету в утраквістичних школах вчать по українськи тільки науки природи (одна година тижнево), рисунків, ручних робіт і в нижчих клясах руханки (у вищих — по польськи), а всі інші загально образуючі предмети (історія, ґеографія та інші) по польськи.

Дивно, чому нач. Сухенек порівнує минулорічний стан українських шкіл під Польщею зі станом з 1925-26 р., а не наприклад з 1923, 1922 р., або від хвилі, коли західно-українські землі перейшли під Польщу? — Очевидно тому, що між 1925-26 і 1929-30 роками цифра зліквідованих українських народніх шкіл по рахунку нач. Сухенка виносить тільки 463, а в порівнанні з давнішими роками виносилаб вона тисячі.

Та заки перейдемо до циферного устійнення фактичних страт, яких зазнало українське шкільництво під Польщею, — слід застановитися коротко, чим є утраквістичні школи для української дітвори й молоді та чи вони можуть заступити сутоукраїнські школи? Бож нач. Сухенек твердить, що з ліквідацією українських шкіл, число шкіл для українських дітей не впало, бо на їх місце створено утраквістичні школи...

На це питання можна відповісти наведеним на початку цитатом „Курєра“, бож те, що шкодить польським дітям — шкодить очевидно й українським і навпаки. Та ми крім того приглянемося цій справі ближче ще й в історичної перспективи.

Іван Герасимович.

Виборчі практики у Львові.

В неділю, 12. жовтня ц. р. мали львівські листоноші неабияку працю. Вони мусіли розносити від ранку до вечора повідомлення львівських обводових виборчих комісій до тисячів львівських громадян про те, що проти їх вписання на виборчі листи внесено рекламації. У більшости випадків за причину рекламацій подавали невідомі „сторожі“ виборчої „законности“ та „чистоти виборів“ недостачу польського горожанства. Таких повідомлень доручено вчора, як нас інформують, коло 16 тисяч, а в тім добра половина була заадресована до українських громадян Львова. На іншому місці подаємо інформації, як треба реаґувати на такі рекламації, чи там на внески про счеркнення з виборчих списків, а тут наводимо дослівний текст одного такого повідомлення обвод. комісії ч. 9., *заадресованого до члена львівської міської Ради, б. члена Тимчасового Самоуправного Виділу та б. сенатора Пана Володимира Децикевича. Ось і це повідомлення:*

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr. 9. L. j. Lwów, dnia 11. X. 1930. Do Pana Włodzimierza Decykiewicza Lwów, ulica Podlewskiego. Zawiadamiam Pana, że przeciwko wpisaniu Pana do listy wyborców do Sejmu, Senatu została wniesiona reklamacja z powodu, że nie posiada Pan obywatelstwa polskiego. — Po myśli art. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 22 lipca 1922 Dz. U. R. P, Nr. 66 z dnia 18. sierpnia 1922 wzywam Pana do przedłożenia na moje ręce w terminie do dni trzech, dokumenty urzędowe w oryginale (zaprzeczające motywom wnoszącego reklamację, pod rygorem wykreślenia Pana z listy).

Przewodniczący Obw. Kom. Nr. 9.
(підпис) Adres: ul. Kołłątaja 12.

Можнаб у це не повірити, можнаб це уважати за курйоз, якщо ми не жилиб у часах, в яких усе можливе. Ось з польської преси довідуємося, що анальогічні повідомлення про опротестування виборчого права наслідком браку польського горожанства...

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 7. października 1930 r. Sąd okręgowy we Lwowie Wydział VI. karny w sprawie konfiskaty Nr. 27 czasopisma „Dilo“ z daty Lwów dnia 1. października 1930 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 212/30 na posiedzeniu niejawnem w dniu 7. października 1930 po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 30. września 1930 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo“ Nr. 27 z dnia Lwów 1. października 1930 r. zawierającego: 1) w artykule pt. „Solidarnyj hołos polit. partij pro podiji w kraju — Komunikat“ w ustępie od słów „Zokrema“ do „narodu“, 2) w artykule pt. „Aresztuwannja i rewizji“ a) w ustępie od słów „w Belzi“ do słów „Riwnoż“ b) w ustępie od słów „newidoma“ do słów „Rewizji“ c) w ustępie od słów „Dnia“ do „widszkoduwannja“ d) w ustępie od słów „Karna“ do słów „ekspedycji“, 3) w artykule pt. „Nowynky“ w ustępie od słów „Widnosyny“ do „bolotom“ znamiona ad ustęp 1) występku z § 300 uk., ad ustęp 2 a) b) występku z § 300 uk. ad ustęp 2 c) d) występku z § 308 uk. ad ustęp 3) występku z §§ 303 i 308 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego zakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złp. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów ma na celu pod 1) a) b) pobudzić do wzgardy i nienawiści przeciw władzom administracyjnym w związku z ich czynnościami urzędowemi, zmierzającemi do uporządkowania stosunków wywołanych akcją sabotażystów, pod 2) cd. 3) szerzeniem fałszywych wieści bez uzasadnionej podstawy uważania ich za prawdziwe zaniepokoić bezpieczeństwo publiczne pod 3) nadto pobudzić do nienawiści przeciw narodowości polskiej, co odpowiada znamionom występku z §§ 300, 302, 308 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginale właściwe podpisy.

Za zgodność: (підпис нечиткий).
starszy sekretarz.

рожанства дістали: голова польського „Сокола-Мацєжи" ендек; редактор соціялістичного „Дзєнніка Людового", відомий у Львові І. Щирек; один голова обводової виборчої комісії та немало інших поляків, що не належать до санаційного табору. Але найбільше, як сказано, протестів проти поміщення на виборчих списках посипалось супроти українських виборців. При тій нагоді аж переборщено. У Львові є і дещо поляків, що мають українські прізвища. І тут санаційні „ревнителі" у кількох випадках піддали в сумнів виборче право навіть деяких своїх сторонників, думаючи на основі прізвища, що вони українці. Ось на Замарстинові є адміністраційний державний функціонар Мих. Кадило, що є поляком і до того деклярованим санатором, але тому, що має українське прізвище, то його виборче право опротестовано. Так само і його жінки.

З наведеного бачимо, що виборча „робота" на львівському терені в повному ході. Вона не позбавлена навіть своєрідного „розмаху", прикрашеного гумористичним кольоритом. Видно, що санаційні львівські кола боєві, вони не лякаються ніякої „здєлки", ніякого експерименту, що міг би їх бодай на цаль зближити до цілі. Бо, як відомо, ціль освячує і засоби, — казали колись відомі польські діячі й політики у монаших рясах. Очевидно, при таких передвиборчих засобах і практиках можна рахуватись з тим, що самі вибори пройдуть для санації з немалим успіхом.

Виборчі реклямації.

Припильнуймо нашого виборчого права!

Дня 11. і 12. ц. м. доручено масово українським виборцям м. Львова реклямації проти поміщення їх у списку виборців. У письмах Обводової Комісії, які відносяться до тих реклямацій, є подані: мотив реклямації (звичайно, що вписаний на лісту виборців не є горожанином Польської Держави, не мешкає від 29. серпня 1930 в данім окрузі і т. п.), здебільша також особа, яка внесла реклямацію та поучення про правні засоби для оборони свого виборчого права.

Подані вище масові реклямації (має їх бути кілька тисяч) є явищем, якого досі не завважено в ході виборчої акції. Тому слід звернути увагу наших виборців на постанови закону, що відносяться до реклямацій та подати ті правні засоби, які прислуговують інтересованим.

Обовязуюча виборча ординація до сойму і сенату нормує двоякі реклямації: а) реклямації проти поминення виборця у виборчім списку; б) реклямації проти вписання когонебудь неуправненого у списку виборців.

Реклямації, про які мова, звернені проти поміщення численних виборців у виборчім списку. Виборча ординація в арт. 35. т. 5. постановляє, що реклямації вільно зголошувати письменно або устно до протоколу і вони повинні бути піддержані **доказами**, якщо не відносяться до загально відомих фактів. Не відомо нам, чи і які докази приймали обводові виборчі комісії від реклямуючих, а на випадок принимання доказів, як виказано, що пр. державний урядовець не має польського горожанства. Всеж таки слід рахуватися з фактом, що обводові комісії приняли реклямації і що в деяких письмах з повідомленням про реклямацію не подано навіть особи, яка внесла реклямацію, хоч арт. 35. т. 6. згаданого закону постановляє, що безіменні реклямації не будуть принимані.

У відношенні до згаданих реклямацій арт. 37. згаданого закону постановляє ось-що:

1) Про внесення реклямації проти вписання до списку виборців особи неуправненої до вибирання, обводова комісія має обовязок протягом 24-ох годин повідомити ту особу, якої право вибирання піддано в сумнів, з поученням, що їй прислуговує право протягом 3-ох днів від дати доручення, одначе не пізніше, як до 48 днів від оголошення виборів, внести на письмі або устно до протоколу **спротив**, піддержаний доказами.

2) Доручення має йти або почтою за зворотним рецепісом, або за потвердженням відбору до рук власних повнолітного члена родини, чи домівника цеї особи, якої право вибирання оспорено.

3) Обводова комісія розглядає реклямацію та евентуально внесені спротиви і видає рішення.

4) Доручення децизії інтересованим сторонам слідує способом, передбаченим в уст. 2., а одночасно обводова комісія оголошує рішення через вивішення оповістки в льокалі виборчої комісії.

Щодо вимаганих в уст. 1. зг. артикулу доказів, слід предложити при спротиві якийнебудь документ, що стверджував би заперечений факт (посвідку горожанства, особовий доказ, мельдункову карту), або при недостачі документу, покликати доказ з актів, пр. при закиді засудження за передбачений законом каригідний вчинок.

При запереченні польського горожанства, що найчастіше має тепер місце, слід предложити при недостачі посвідки горожанства, якийнебудь документ, де стверджено урядово польське горожанство, або з якого виходилоб, що інтересований є горожанином Польської Держави.

Проти рішення обводової комісії прислуговує **кожному виборцеві** право внести **скаргу** до окружної виборчої комісії з тим, що інтересовані сторони, подані в арт. 36. уст. 3. і в арт. 37. уст. 4., мають внести скаргу через дотичну обводову комісію протягом 3-ох днів від дати доручення; всі інші особи в часі 3-ох днів від дати оголошення рішення.

Д-р Ол. Марітчак.

З польської преси.

Варшавський „Роботнік" про „пацифікацію".

В органі Центрального Комітету Польської Соціялістичної Партії „Роботнік" з дня 12. жовтня ц. р. находимо несконфіскову статтю п. н. „Пацифікація". Стаття присвячена в цілости т. зв. пацифікаційним заходам польської влади на Галицькій Землі. Вона своїм змістом дуже характеристична для настроїв та ментальности польських ліберальних, опозиційних до уряду, кол, а тому й цікава для наших читачів. Ми подаємо повний її текст у дослівному перекладі:

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. ЖОВТНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 32)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Після цього мій приятель-фехтмайстер відтворив, як сказав, „головну сцену", в тої комедії, яку відограв він ранком у моїй кімнаті. Нічого не забув з неї цей падлюка! Він кричав: „Ах! моя мама! моя бідна мамуся!" з усіма акторськими наголосами. Відтак наслідував мій голос: „Ні, Рогере! ви звідсіля не вийдете."

Ця „головна сцена" була справді прекомічна і авдиторія качалася від сміху. А по моїх лицівках скапували великі сльози, я дістав пропасницю і в ухах шуміло. Я щойно починав неясно розуміти всю ганебну ранішну сцену і то, що Рогер навмисне посилав мої листи, щоби оминути всяких прикростей. Аж тепер я довідався, що його бідна мама не жила вже від 20 літ, а рукояткою його револьверу була — його люлька.

— А що-ж сталося з гарною Цецилією? — спитав один із симпатичних приятелів.

— Цецилія не зрадила нічого... це порядна дівчина... спакувала свої манатки і вже.

— А що-ж буде з Данилком?

— Або я знаю! — відповів Рогер.

І додав до нього жест, який розсмішив усіх.

Цей останній регіт підорвав мою рівновагу. Я мав охоту вискочити з альтани і показатися всім, як опир. Але я таки заволодів собою, бо і так уже досить осмішив себе.

На столі появилася печеня і товариство дзвонилося склянками:

— На здоровля Рогера!

Я не міг більше витримати; біль був занадто гострий. Байдужий, чи мене хто побачить, я почав бігти через город. Одним скоком був я за фірткою і почав бігти як скажений.

Почало смеркатися. Мовчазне безмежне поле вкрите снігом мало у сутінках вигляд якоїсь глибокої жалоби.

Якийсь час гнав я як підстрелена серна. Якби розбите та скервавлене серце не було тільки звичайною поетичною фразою, то бігме можна було би бачити поза мною на білій скатерті довгу нитку крови.

Я почував себе запропащеним. Звідки взяти гроші? Як виїхати? Як дістатися до Якимця? Видати Рогера не довело би до нічого... Тепер, коли Цецилія втікла, він міг би всьому заперечити.

Накінець прибитий, виснажений від утоми та болю, я впав на сніг під каштаном. Я був би може лишився там аж до другого дня, плачучи, без сил зібрати думки, якби нараз від Сарлянди не дійшли до мене звуки дзвона. Це був шкільний дзвін. Я забув про все, але він нагадав мені життя: треба було вертатися, щоби доглядати хлопців підчас перерви в руханковій салі... Згадавши салю, мені прийшла одна думка. Мої сльози зупинились негайно; я почував себе сильнішим і супокійнішим. Я встав і вернувся до Сарлянди рішучою ходою, як мущина з невідхильною постановою.

Коли хочете знати, що це за невідхильна постанова, йдіть за Маціцьким через великий білий простір, через темні, заболочені вулички в місті, ввійдіть за ним до гімназії, до руханкової салі і тут зверніть увагу, як пронизливо оглядає він залізний обруч, розгойданий посередині. А коли перерва скінчиться, підіть ще за ним до кляси, станьте за ним на катедрі і прочитайте через плечі сумний лист, складений ним серед крику розбриканих хлопчиськів.

„ВП. П. Яким Ейсет

Париж
вул. Бонапарта.

„Вибач мені, мій коханий Якимцю, що я завдаю тобі такий біль. Через мене знову заплачеш, хоча вже не плачеш. Але це вже буде востаннє... Коли цей лист дійде до твоїх рук, твій Данилко вже не буде живим..."

Крик у клясі зростає. Маціцький перериває писанину і вимірює деяким кару, поважно, без гніву. І пише далі:

„Я був занадто нещасливий. Я не мав іншого виходу і мусів наложити на себе руку. Вся моя будуччина пропала — мене викинули з гімназії за одну любовну історію, — занадто довго було би оповідати про це... Крім цього я наробив довгів, до праці зовсім непридатний, соромлюся сам себе, нуджу світом і собою, обрид мені світ і люди... Краще відійти добровільно..."

Маціцький мусить ще раз перервати.

— Субейроль вивчить напамять за кару 500 рядків! Фуке і Люпі прийдуть у неділю до карцеру!

І кінчить лист:

„Прощай Якимцю! Я міг би про неодно тобі написати, але почуваю, що ось-ось розревуся, а учні споглядають на мене. Скажи мамі, що я поховзнувся на вершку якоїсь скелі підчас прогульки, або що підчас ховзанки заломався лід підімною. Вигадай якусь історію, але так, щоби мама ніколи не довідалася повної правди про мене!... Поцілуй міцно від мене нашу кохану мамусю, і тата також, і старайся відбудувати їм домашне огнище. Прощай! Кохаю тебе! А не забувай за мене.

Твій Данильцьо."

І скінчивши цей лист, починає другий:

„Всечесний Отче Професор!

Прошу Вас дуже переслати залишений тут лист мому братові. Одночасно будь ласка відрізати мичку з мого волосся і переслати її моїй мамі.

Вибачте мені, що роблю Вам цей клопіт. Вмираю, бо був занадто нещасливий. Ви одні, отче професор, були тут завсіди добрі для мене. Дякую Вам за це з цілого серця.

Д. Ейсет."

(Продовження буде.)

Що діється в нашому краю.

ЛЬВІВЩИНА.

Дня 12. жовтня (в цю неділю) була карна експедиція в **Чижикові** к. Львова. Карна експедиція складалася з поліційних відділів Гаїв, Білки, Миколаєва і т. д. Перепровадили ревізії в А. Гнатишина, у якого (дальше пропускаємо). Подібні ревізії відбулися в Ілька Федини, голови читальні та Василя Білана. В читальні (дальше пропускаємо). В кооперативі (дальше пропускаємо).

В суботу 11. жовтня відбулася ревізія в Запитові під Львовом, в учителя Заруцького, у якого знайшли в саді 2 багнети, 6 крісових куль і дві деревляні скринки з гарматніх набоїв. Заруцького арештували і в неділю 12. X. відставили до Львова. Крім цього перевели ревізії, шукаючи за зброєю, в Цигана Василя (що недавно вийшов з тюрми), в Сениці Ів., у якого зірвали навіть стріху й у Василя Сендзі.

Також в суботу 11. ц. м. була в **Зашкові**, пов. Львів, строга ревізія в помешканні інж. Дмитра Форнальчика, який має там своє господарство. Ревізія тягнулася від год. 6—9 рано. Попереднього дня, після ревізії в читальні й кооперативі, була ревізія на його господарстві, а що він був тоді у Львові, то ревізію в його хаті, яка була замкнена, перенесено на слідуючий день. Після того була ще основна ревізія у місцевого дяка Теодора Лампіки і його сина Любомира, абітурієнта ґімназії. При всіх тих ревізіях у Зашкові нічого не найдено.

Пацифікація не минула і містечка **Винник**. Дня 13. ц. м. вранці до Винник прийшла поліція, яка зайшла в першу чергу до кооперативи (дальше пропускаємо). В читальні поліціянти (дальше пропускаємо). Крім цього Степана Копача, в якого домі (дальше пропускаємо). Також переведено ревізію в д-ра Щуровського.

Хишевичі, пов. Рудки.

У вівторок 7. ц. м. прийшла до села **Хишевичі з Любіня Вел.** карна експедиція, зложена з відділів 14. полку уланів Язловецьких (разом 3 ескадрони). Розташувалися улани по тих селянах, яких списки мали вже з собою. Були в кооперативі й в читальні, де (решту пропускаємо). Такемо поступали з тими селянами, у яких були закватировані, а таких селян є понад 60. По трьох днях побуту улани переїхали з Хишевич до сусідного села **Тучапи**, пов. Городок, де поступали подібно, як у Хишевичах.

СКОРИКИ, ПОВ. СКАЛАТ.

Карна експедиція не минула й нашого села. Господарство свідомого селянина Осипа Панчука, якого (дальше пропускаємо). Після того всього його арештували та відвезли до Збаража.

КОНЮХИ, ПОВ. БЕРЕЖАНИ.

Дня 26. і 27. вересня до села прийшов відділ поліції, яка арештувала Петра Курила, Степана Саранчука і двох братів Михайла та Василя Семеника. Всіх їх (далі опускаємо). Їм закидують приналежність до УВО. Поліція була в селі три дні. Після цього прийшов до села відділ кінноти. Вояки (дальше аж до кінця пропускаємо).

В Конюхах переводила тепер ревізії ескадрона 9. п. уланів. Польські джерела подають, буцімто в селі найшли загалом 200 кг. військових матеріялів.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

Дня 11. жовтня ц. р. випущено з арештів окружного суду в Самборі знову 14 арештованих у Дрогобичі 26. IX. ц. р. Тепер вийшли на волю: 1. Захарий Іван, уч. VII. ґімн. кл. в Дрогобичі, 2. Мотика Микола уч. VII. ґімн. кл. в Дрогобичі, 3. Юрій Никорак уч. VII. ґімн. кл. в Стрию, 4. Скоропад Юрій, уч. VII. ґімн. кл. в Стрию, 5. Лесишин Василь, уч. VII. ґімн. кл. в Стрию, 6. Кулинич Галина, учителька (без посади) в Бориславі, 7. Тураш Мирослав, студ. прав., 8. Муйла Теодор, 9. Білас Василь, 10. Білас Володимир, 11. Ріжняк Михайло, 12. Гапшій Осип, 13. Івасівка Микола. 14. Городиський Павло.

Лишилися у слідчій вязниці з Дрогобиччини ще такі громадяни: 1. Марко Остап, 2. Ґавдяк Вікторія, 3. дир. Кузьмович Володимир (вістка про його звільнення була передчасна), 4. Веселий Олекса, 5. Зарицький Степан, 6. б. посол Максимович Антін, 7. Підгорецький Олесь, 8. Андрушко Микола, 9. Сенів Микола, 10. Гнатів Михайло, 11. Василишин, 12. Михаць.

Всім арештованим достарчають з міста харчі, часописи і книжки до читання. Забезпечено їм також правну оборону.

Відложення румунського парляменту.

Румунський король підписав розпорядок про відложення парляменту на 30 днів, себто до 15. листопада.

Арешт червоного команданта.

„За Свободу“ пише, що в Москві арештовано визначного старшину, б. ґенерала Рютина, який був командантом червоних військ на Далекому Сході. „Правда“ подає, що Рютин орґанізував робітничу опозицію проти Сталіна і створив тайний робітничий комітет.

Хочуть вбити Агабекова.

„Последнія Новості“ пишуть, що ДПУ порішило вбити Агабекова, який покинув радянське посольство і живе в Бельгії, де виступає проти радянської влади. Агабекова малиб убити італійські комуністи.

Виборчий порадник.

Дня 16. листопада 1930:

ГОЛОСУВАННЯ ДО СОЙМУ.

Про голосування: а) Зарядження в справі ладу при голосуванні. Арт. 62: 1) Переведення голосування належить до обводової виборчої комісії; 2) Від хвилі розпочаття голосування аж до хвилі його покінчення у виборчому льокалі мають бути присутні без перерви щонайменше предсідник і два члени виборчої комісії, зглядно їх заступники; 3) Колиб бракувало членів до цього комплету, предсідник доповнить комісію, покликуючи до неї одну або дві грамотні особи зпоміж присутних виборців; 4) Предсідник комісії і член комісії, вибраний до писання протоколу, не можуть рівночасно покидати виборчого льокалю.

Арт. 63: Вступ до виборчого льокалю мають лишень виборці і мужі довіря виборчих груп, зголошені повновласниками зпоміж місцевих виборців по одним до кожної комісії, зглядно заступники тих мужів довіря по одному для кожного з них.

Арт. 64: День перед виборами, починаючи від год. 6-тої вечором і через цілий день виборів продажа і подавання алькоголевих напоїв є заборонені на цілім виборчім терені.

Арт. 65: 1) Предсідник може видалити з виборчого льокалю особи, які заколочують спокій, або аґітують і заказати їм повороту, не позбавляючи їх права віддання голосу; 2) Мужа довіря, зглядно його заступника може виборча комісія видалити з виборчого льокалю щойно по безуспішнім попереднім упімненні, зазначуючи цей факт і його причини в протоколі комісії.

Арт. 66. У часі голосування не дозволено ані в виборчому льокалі, ані в будинку, де міститься цей льокаль, ані на вулиці, чи площі перед входом до будинку в промірі 100 метрів виголошувати промови, подавати картки голосування і в якийнебудь спосіб аґітувати.

Арт. 67: На випадок, коли би масове зібрання публики перепиняло виборцям доступ до виборчого льокалю, чи до виборчої урни, предсідник комісії видасть відповідні зарядження, щоби запевнити виборцям свобідний доступ.

Арт. 68: Щоби забезпечити виконання зарядження предсідника в справі удержання безпеченства і спокійного відбуття виборів, адміністраційна влада віддасть у його розпорядження сторожу у відповідній силі.

Арт. 69: 1) Стіл, при якому урядує виборча комісія, слід уставити так, щоби його присутні з усіх сторін бачили. Мужі довіря будуть засідати при столі комісії. На столі слід уставити виборчу урну, яка повинна бути так збудована щоби без отвирання не можна було видобути з неї карти до голосування; 2) Примірник оцеї виборчої ординації повинен находитися на столі комісії до прилюдного вжитку; 3) Перед розпочаттям голосування комісія та мужі довіря повинні переконатися, чи урна є порожна. Від цього моменту, аж до покінчення голосування, в ніякому разі не вільно урни отвирати.

б) **Як відбувається голосування.**

Арт. 70: 1) Голосування відбувається при помочі карток до голосування. Картки до голосування повинні бути білої краски. Картка має вміщати тільки заподане словами, або цифрами число лісти кандидатів, на яку виборець віддає свій голос; 2) Число може бути відбите на картці механічно, або писане.

Арт. 71: 1) Картки до голосування вкладається до коперти, остемпльованої стемплем предсідника окружної виборчої комісії. Коперти повинні бути зладжені з непрозорого паперу у величині 9×12 цм.; 2) Усі коперти, що їх призначено для одного обводу голосування, повинні бути однакової краски; 3) Коперти не будуть означені ніяким відріжняючим знаком крім стемпля; 4) Остемпльованих коперт достарчає предсідник окружної виборчої комісії на кошт держави.

Арт. 72: Голосування розпочинається в 9. годині зранку і тріває безперервно до 9. год. вечором.

Арт. 73: 1) Голосування відбувається прилюдно у слідуючий спосіб: Виборець підходить до стола, при якому засідає виборча комісія і висказує своє прізвище та імя. По провіренні членом, який веде протокол, чи прізвище й імя згаданого виборця находиться у списку ви-

борців, виборець дістає остемпльовану коперту до голосування, вкладає до неї картку до голосування і віддає предсідникові комісії, який провіривши стемпель на коперті, але не заглядаючи до середини, вкидає її до виборчої урни. Рівночасно члени комісії побіч прізвища виборця в обох примірниках виборчого списку зазначують, що згаданий виборець віддав свій голос; 2) Виборці, які ізза каліцтва тіла не можуть виконати виборчих обовязків, у цьому артикулі означених, можуть послугуватися помічю довіреної особи.

Арт. 74: Предсідник не може приняти до голосування картку, яку виборець хотів би віддати без вложення її до урядової коперти, також не прийме предсідник коперт, означених якимнебудь іншим знаком крім урядового стемпля.

в) Заміти, що до тотожности голосуючого.

Арт 75: 1) Кожний член комісії і кожний муж довіря може виступити з замітом, щодо тотожности голосуючої особи. Ці заміти можуть бути видвигнені тільки доти, доки особа, про яку ходить, не віддала голосу; 2) В такому випадку, предсідник виборчої комісії за згодою комісії, може зажадати від голосуючого доказання тотожности особи, колиж особа, якої тотожність піддано в сумнів, не предложить документів, які комісія узнає вистарчаючими, тоді він може покликатися на свідоцтво двох свідків, особисто відомих хочби одному членові комісії. Прізвища цих свідків і прізвище члена комісії, що знає його особисто, мається зазначити в протоколі комісії; 3) Від порішення комісії в справі тотожности виборця не має відклику; 4) На випадок неоднозгідности повищих рішень комісії, слід зазначити це в протоколі.

Арт 76: 1) Коли би комісії предложено присуд Найвищого Суду, що виборця незгідно з законом поміщено у списку виборців, комісія не допустить виборця до віддачі голосу і викреслить його з лісти; 2) Коли би комісії предложено присуд Найвищого Суду, що виборця незгідно з законом не поміщено у списку виборців, комісія впише його у список виборців, після чого призволить йому віддати свій голос; 3) Усі випадки цього рода повинні бути зазначені в протоколі комісії.

г) Перерва голосування.

Арт. 77: Голосування невільно переривати. Колиб ізза подій вищої сили виборчі чинности були на деякий час просто унеможливлені, виборча комісія може продовжити голосування, або відложити до слідуючого дня. Таке зарядження мусить бути негайно прилюдно оголошене в спосіб уживаний в даному місці.

Арт. 78: На випадок перервания голосування виборча комісія опечатає виборчі акти, як також виборчу урну і віддасть її на збереження предсідникові під його особистою відповідальністю. Коли голосування розпочинається вдруге, слід протоколярно ствердити, чи печатки на актах і урні були ненарушені.

д) Замкнення голосування.

Арт. 79: 1) З ударом 9-тої години вечором предсідник наказує замкнути виборчий льокаль. Від цеї хвилі можуть голосувати ще дальше тільки виборці, які перед ударом 9-тої години увійшли до виборчого льокалю; 2) Коли всі виборці, вписані у список виборців, віддали свої голоси, комісія може також перед девятою годиною признати голосування покінченим.

Дня 19. листопада 1930:

Засідання окружної виборчої комісії в ціли устійнення вислду виборів до сойму.

Дня 23. листопада 1930:

Голосування до сенату.

Дня 26. листопада 1930:

Засідання окружної виборчої комісії в ціли устійнення висліду голосування до сенату.

ПОЖЕЖІ.

У Сільці-Беньковї (пов. Камінка Стр.) згоріла стирта жита на фільварку Бартманського. Шкоди є на 2000 зол. Бачили буцімто, як підпалячі втікали та лишили коробку сірників. — У **Лисиничах** (біля Львова) згоріла стодола на фільварку Бенедиктинок. Шкоди є на 10.000 золотих.

У Підвисокім (пов. Снятин) згоріли госп. будинки арендатора Вайха. Згоріло 17 стирт збіжа й ін. земних плодів. Вітер перекинув огонь на село. Згоріло 43 господарства. Шкоди є на 350.000 зол., що була лише в части обезпечена.

ОСТАННІ ВІСТИ

Замах на марш. Пілсудського?

Ревізії й арештування серед діячів ППС.

У ночі 13. жовтня поліційні агенти під командою поліц. старшин і урядовців виділу безпеки переводили ревізії у Варшаві та підміських місцевостях. У Варшаві перевели ревізію в редактора „Хлопск-ої Правди" Синовецького, поліція предложила приказ арештування. Крім того арештували у Варшаві 3 діячів ППС, робітників і функціонаря Каси Хорих. Ревізії переводили в Рембертові, Радости, Яблонні Леґіоновій, Єзерній і ін. Арештованих відвезли автами до політ. поліції в ратуші. Арештованим закидають організування боївок і переховування пальної зброї. При ревізії забрали револьвери, револьверові та крісові набої. Арештовані обвинувачені в творенні боевої організації для боротьби з урядом. Їх передали слідч. судді.

У звязку з арештуваннями повідомляють із Варшави, що вони є в звязку з **виявленими владою безпеки плянами та спробами замаху на премієра ради міністрів марш. Пілсудського.** Ближчі подробиці слідства держать у тайні.

У понеділок арештували дальших 8 осіб під закидом приналежности до боевої організації.

Арештували, крім згаданого вже ред. Синовецького, Ягодзінського працівника будівельного уряду, Пужицького працівника Каси Хорих у Радости, Пшетатчніка робітника, Трохімовича дозорця пов. Каси Хорих. У Рембертові арештували Хрусціцького, в Єзерній Бялковського та Рачинського в Яблонній Леґіоновій. Вони належали до партійної міліції ППС. Ділали вони на власну руку, без відома партійної влади. Аранжером замаху був нібито Ягодзніський, боєвик із 1905 р. Він то при помочі своеї жінки виконав був тоді замах на ґубернатора Скалона. Брав чинну участь у визвольній боротьбі як член ППС.

Агенція „Іскра" повідомляє про плянований буцімто замах, що організація міліції ППС ЦВК перейшла на „пятки". Замах уплянував був Ягодзінський, а мав до розпорядження Трохімовича, Бялковського, Хрусціцького та Пужинського. На тайних зборах обговорив із ними подробиці замаху в мешканні при вул. Лешно 55. Ягодзінський не згадував на кого мають виконати замах. Пізніше дав зрозуміти, що на марш. Пілсудського. Виконати замах мали 10. жовтня між 18. і 19. годиною, коли Пілсудський, як звичайно, мав їхати автом із президії ради міністрів до Бельведеру. „Пятка" зійшлася того дня біля трамв. зупинки, де ждала вістей від свого довіреного, чи їде Пілсудський. Ягодзінський мав станути у воротах дому в Уяздівських Алеях ч. 36. і відтам мав виконати замах. Утікати мали ул. Вейською на Повисля. Товариші мали забезпечувати його втечу густою рев. пальбою.

Арештовані зізнали, що щойно на ост. тайних зборах довідалися, на кого має бути виконаний замах. У більшости членів наступило заламання, бо не хотіли брати співучасти в замаху.

АРЕШТУВАННЯ.

ПАТ повідомляє, що в звязку з анонімами, які дістала поліція в Городенці, арештували учнів прив. ґімназії в **Городенці** Ром. Захка, Богд. Рибчука, Яр. і Мар. Хомів і Богд. Ґавдуника.

В **Галичі** арештували Юр. Яновича. Йому закидають підпал бараку ґр.-кат. митрополії.

У **Лисиничах** арештували Сид. Цецялу, бувш. учня торг. школи. Йому закидають підпал стодоли на фільварку Бенедиктинок у Лисиничах.

У **Запитові** (пов. Львів) арештували вчителя Мих. Заруцького. Йому закидають саботаж і протидержавну роботу. Заруцького передали окр. судові у Львові.

У **Вербові** (пов. Підгайці) арештувала поліція Март. Мізерного, уч. VII. ґімн. кл. і Яр. Лапчака, коваля. Їм закидають, що підпалили стирту на фільварку Подлеського в Голгочах.

В **Ясеневі Пільнім** (пов. Городенка) арештували Мик. Яремка під закидом приналежности до УВО та що неправно носив зброю.

В **Глушові** (пов. Городенка) арештували Петра Дутчака, хлібороба і Н. Яремчука. Яремчукові закидають, нібито він хотів убити поліцая Янковського.

У **Григорові** (пов. Рогатин) арештували ст. політехніки Яр. Булку. Йому закидають підпал стирт Вайзера та Розтворовської в Григорові.

У **Житині** (пов. Сокаль) арештовано Кл. Гарасимчука, електротехніка зі Львова (Жулінського 10) під закидом кольпортажі „Сурми". Гарасимчук видав нібито товаришів і поліція перевела у **Львові** ревізії у Вол. Мельника, ст. прав (Личаківська 14) і Вол. Боярського учня торг. школи (св. Антонія 5.).

У **Ременові** (пов. Львів) переводив ревізії пол. підкомісар Ясінський з асистенцією. Польські джерела подають буцімто в Н. Романкуча найшли 35 рев. набоїв, дубельтівку із набоями, порох, капслі, ножиці до перетинання дротів. У Кондр. Сушка найшли нібито дві льорнети. війск. лопату, ножиці до перетинання дротів. Проти них внесено повідомлення до суду.

У **Козичах** (пов. Львів) переводили ревізії в Петра Пилипського, Ів. Кусяка, Дм. Ґнипа, Ів. Климка, Дм. Гукала, в чит. „Просвіти", в кооп. „Будучність". У голови чит. „Просвіти" Кусяка найшли нібито — як подають польські джерела — ножиці до перетинання дротів. Йому закидають, нібито він на засіданні гром. ради радив назвати одну з улиць ім. О. Басарабової. У Дм. Ґнипа нібито найшли протидержавні документи.

ОБЛИЛИ ПАМЯТКОВУ ТАБЛИЦЮ.

Невідомі люди облили чорнилом памяткову таблицю, вмуровану в будинку II. ґімназії у Львові 13. вересня 1929 р. для вшанування 110-их роковин народження Шайнохи.

ПАТ повідомляє, що в ночі 12. жовтня невідомі люди збещестили памятник у честь поляглих польських вояків на майдані в Стриївці (пов. Збараж). Поліція веде слідство.

НАПАД НА ІНКАСЕНТА.

У брамі при вул. Зеленій ч. 6. невідомий напасник ограбив у інкасента т-ва „Рух" Бальцера 440 зол. Напасник побив Бальцера, тому його заосмотрила рят. стація.

Поміч Політ. Вязням.

Пояснення в справі ліквідації Комітету Помочі Політичним Вязням.

До згадки про ліквідацію Комітету Помочі Політичним Вязням, поміщеної в числі 227 „Діла", прошу приняти до відома отсе пояснення:

Комітет Помочі Політичним Вязням, який істнував від часу розвязання Українського Горожанського Комітету і який довший час узнавала влада (навіть і поліційна), поліція після збірки підчас панахиди по бл. п. Басарабовій ще минулого року розвязала.

Після того засновано Український Добродійний Комітет і роблено всякі заходи задля його леґалізації. Коли остаточно виявилося, що адміністраційна влада не згодиться на леґалізацію того Комітету, ані на заснування статутового Товариства, рішився я, порозумівшись з членами Комітету, припинити дальшу діяльність Комітету, а рівночасно перенняв я сам, у характері моїм як адвокат, всю діяльність для допомоги політичним вязням.

Від довшого часу нема вже ніяких засідань ані нарад Комітету, не заряджується ніяких збірок для Комітету, а до помочі в моїй роботі маю платну канцелярійну силу.

Всяку мою діяльність виконую виключно в законних межах, оскільки на це дістаю дозвіл компетентних пп. суддів і управ вязниць і, очевидно, в міру фондів, які на мої руки з добровільних дарів впливають. Є це переважно дари наших братів з Америки, а в малій части датки родин або знайомих вязнів. Та вони такі невеликі, що дуже часто треба кредиту для заспокоєння найконечніших потреб вязнів.

На всі приходи і розходи веду докладні записки, які можу кожному предложити.

Перед кількома днями перевела поліція у мене й у інших осіб, котрі *давніше* займалися справами Комітету, ревізію, при якій забрано книжку рахункову і кореспонденцію.

Всеж таки я подаю політичним вязням як адвокат і дальше всяку законом дозволену поміч. У моїй діяльности може мене засуспендувати виключно тільки Адвокатська Палата у Львові.

Додати мушу, що справами політичних вязнів займаюся безперервно від вибуху світової війни, від часу перших арештувань, що їх переводила австрійська та російська влада. Займався я тими справами і в російськім полоні, а опісля за часів Польщі та стрічався завсіди не з перешкодою, а навпаки — з признанням і з піддержкою судової й адміністраційної влади австрійської, російської і польської.

Львів, 11. X. 1930.

Д-р Стефан Федак.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

НОВИНКИ

— ДОХОДІТЬ СВОЇХ ВИБОРЧИХ ПРАВ! Кожний українець, управнений до голосування, який дістав повідомлення, що проти вписання його внесено спротив, повинен зголоситися у голови своєї виборчої комісії з особистим доказом („довуд особісти“). На основі цього документу повинен доходити свого виборчого права.

— **Першорядна українська робітня футер. ЮЛІЯНА ГЛУШЕВСЬКОГО**, бувшого співробітника варшавських фірм та львівської ф-ми М. А. Августин. Виконує всілякі роботи в обсягу кушнірства. — Львів, Коперника 16. II. пов. 607

— **Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотограф Лев Янушевич.** 537 116-?

— **На відбудову школи ім. кн. Льва.** Ярослав Олексишин, Львів, складає 20 зол. на щадничу книж. ч. 15.150 в Кооп. Банку „Дністер“ на будову школи ім. князя Льва у Львові і кличе на ту саму ціль: 1) Вп. п. Орисю Бонковську, 2) Марійку Громницьку, 3) Ірену Сполітакевичівну 4) Зоню Яциківну.

— **Страшний злочин у Самборі.** На передмістю Климківка в Самборі невідомі бандити напали в ночі на дім Ізаака Матеса і вимордували 4-ох членів його родини, Ізаака, його жінку, 16-літню дочку та служницю Анну Фльоринську, зрабували його небогате майно. Вранці найдено жертви нападу в калюжах крови із головами порубаними сокирами. Бандити, вбивши 4 особи, ограбили тільки 200 золотих, бо нещасна родина була зовсім бідна.

— **Селянська доля.** В селі Константинівці, в повіті Камінка Стр., Михайло Гринюк не заплатив податку і на поручення староства прийшов війт із поліцією секвеструвати його подушки то-що. Михайло Гринюк огірчений до краю боронив косою свого майна, а поліціянт Клуска стріляв до нього із кріса та поранив його в груди, після чого перевів секвестрацію.

— **Підпалив хату і застрілився.** Андрій Бобрик 23-літний хлопець із Будзанова в Теребовельщині, жив у незгоді із своїм батьком Павлом і палаючи жадобою помсти, підпалив хату свого батька, а потім застрілився. Огонь вдалося скоро погасити і шкода, спричинена пожежою, виносить тільки 500 золотих.

— **Жінка вбила чоловіка.** Незабаром у бережанському суді відбудеться розправа проти 31-літної Евгенії Семенович із Конюх, яка за намовою свого любовника Гронтовського убила в ночі свого чоловіка Івана, а потім підпалила стодолу, де спав Іван, щоби затерти сліди свого злочину. Евгенія Семенович убила свого чоловіка сокирою, бючи його по голові. Разом із нею перед судом стане і її любовник.

— **Найшли потовченого капітана.** Біля Янова найшли потовченого капітана Юл. Татажинського з 40 п. п. Біля нього лежав мотоцикль. Татажинського непритомного привезли до шпиталю у Львові.

— **Поліціянт стріляв на весіллю.** В Чоромошині, золочівського повіту, на весіллю в домі Антона Барановського прийшло між парубками до бійки. Постерунковий поліції Сепужак намагаючись зліквідувати бійку, стрілив до парубка Шуцея і поранив його в руку. Після цього весілля відбувалось спокійно, а раненого Шуцея арештовано.

— **Убили поліціянта.** В Сулейові, пов. Пйотрків, найдено трупа поліціянта Корженьовського, накритого в рові соломою. Виявилсь, що хтось стріляв до Корженьовського і вцілив у саму голову ззаду. Поліція бачить в тім політичні мотиви і шукає виновників серед комуністів та інших антипольських елементів.

— **Жертва власної необережности.** 16-літній Йос. Шинкляр найшов на „Дикому Полі“ в Посухові (пов. Бережани) ручну гранату. Взявся її розбирати і граната вибухнула і тяжко зранила Шинкляря. Його відвезли до шпиталю в Бережанах.

— **І в торунській пошті крадуть.** В Торуні арештовано урядовця пошти Івана Шиманського та його сина за крадіж грошевих листів з Америки. При ревізії в його домі сконфісковано понад 20 грошевих листів, вартости 780 долярів.

— **Катедра в Гнезні валиться.** Як подає преса, старинна польська катедра у Гнезні починає валитися. Стіни потріскали так, що поліція дала наказ замкнути цю святиню і заборонила відправляти в ній богослуження, щоби не сталося яке нещастя.

— **Щедрий дар папи.** Італійська преса подає, що папа римський жертвував один міліон лірів на фонд оборони христіянської церкви перед більшовицьким переслідуванням.

— **І фільмовій артистці життя часом обридне.** Фільмова артистка Дженні Юго, вернувши після свого турне по Німеччині до Берліна, хотіла отруїтись, тому відкрутила курок від проводу світляного газу і замкнулась в кімнаті. Вранці її найшли непритомну і відвезли до лічниці, але нема великої надії вдержати її при житті. Причиною трагічного кроку було те, що Дженні Юго зневірилась у своїм таланті і втратила в фільмовім підприємстві працю.

— **Арештування австрійців в Італії.** Два учителі середних шкіл в Австрії Макс Шток і Еманусль Кльоп дістали кордонну перепустку і як туристи перейшли на італійську територію, лишаючи своїх жінок у Південнім Тиролі. Фашистівська міліція арештувала їх і твердить, що має докази, начебто ті вчителі перейшли до Італії для шпіонажі.

— **Роковини смерти Оффенбаха.** Дня 5. жовтня минуло 50 літ від смерти творця сучасної оперетки Оффенбаха. Він уродився в Кельні, але вже в 12 році життя виїхав до Парижа, де жив майже до смерти, вважаючи Францію своєю другою вітчиною. Оффенбах залишив по собі майже 100 оперет, з яких деякі і сьогодні мають великий успіх та одну популярну і в нас оперу „Оповідання Гофмана.“

— **За прикладом Ліндберга.** Американський літак „Колюмбія“ долетів дня 10 ц. м. в 20 год. вечором до анґлійського острова Треско, в ґрупі островів Сіллі. Лет двох старшин через Атлянтик удався без більших пригод. Аж над островами Сіллі резервуар із бензиною попсувався і летуни не долетіли до Льондону, як це було пляновано. Лет з Америки до Анґлії тревав 28 годин.

— **І в тигрів не однакова натура.** Підчас вистави в цирку у Липську один тигр кинувся на директора цирку і хотів його пожерти. Але в ту мить другий тигр скочив директорові на поміч, кинув свого противника на землю і вбив на місці. Директор цирку легко поранений продовжував виставу далі.

Як живе і працює Лемківщина.

Світла й тіни в нашій освітньо-культурній праці.

Недавно читали ми в „Ділі“ опис Лемківщини, що — зрозуміла річ — не міг бути зовсім докладний і вірний, бо написаний був не з безпосередніх вражінь та досвіду, а більше з інформацій зачутих. Прим. невірною є інформація, що в сяніцькому повіті не було перед війною українських організацій. Адже ж до війни і в часі війни працювала тут інтесивно філія „Сільського Господаря“ під проводом проф. Ковалева. На кілька літ перед війною засновано в Сяноці читальню „Просвіти“, яка гуртувала і досі гуртує поважне число українських громадян. Також по селах тут. повіту було кілька читалень „Просвіти“. Заходом м-ра Волод. Бучацького було в сяніцькім повіті кілька діяльних „Січей“. Він то враз із пп. Константиновичами, рад. Яценьом, рад. Ш. і рад. В. положили немалі заслуги при заснуванні української бурси. Згадати також мусимо про кредитову кооперативу „Надія“, яка розвивала діяльність у Сяноці. Головно почав тут оживлятись український національний рух від р. 1911., себто від часів виборів, коли то на Лемківщині кандидував на посла до віденського парляменту бл. п. проф. Роман Заловецький. Він посвятив немало труду і гроша Лемківщині.

Не менше важним освідомляючим чинником серед лемків була Америка, звідки наші лемки вертали певвавно свідомими українцями.

Цю свідомість поширювати та закріплювати поставили собі за завдання українські товариства, які основано на території Лемківщини до війни і по війні. Одначе, на жаль, праця ся не є рівномірно розложена на поодинокі товариства та особи. Одні працюють менше чи більше інтенсивно, інші сплять.

Найбільше активности і праці проявляє Ревізійний Союз Українських Кооператив, котрого ревізор бл. п. Галібей, часто в товаристві п. Гаврилка, неструджено відвідував кооперативи по цілій Лемківщині від Ліська до Нового Санча, несучи скрізь живе, нове, інтересне слово.

Другим загально-лемківським товариством є „Український Народній Дім“ у Сяноці, який поставив своїм головним завданням покликати до життя наші фахові школи в Сяноці. Площа, яку закупив виділ цього Твариства під будову власного дому, ще значно обдовжена, але населення Лемківщини цим мало зворушується і жертви на сплату довгів вплививають пиняво. Членом цеї інституції повинен бути кожний лемко, але в дійсности є інакше і членів, на жаль, є дуже мало.

Дуже бажаний був би на Лемківщині хор, який обїздив би не тільки місточка, але й більші села. Устроюючи концерти, він розбуджував би пошану і любов до рідного слова. Того роду імпрезами повинен занятися гурт академічної молоді, яка рішучо за мало інтересується у нас суспільним станом цеї частини нашої землиці.

Населення Лемківщини не є таким лихим матеріялом для організації, за який його часто вважають. Чим дальше на захід, тим завзятіше держаться наші села своєї віри й народности. Для приміру наведемо Опарівку, українську громаду у стрижівськім повіті. Має вона дві українські кооперативи і власний величавий Народній Дім.

У культурнім осередку Лемківщини, Сяноці, відносини щораз кращі. Провід у розбудженні товариського життя веде тут вміло п. Ковська, голова філії „Союзу Українок“. Уладжувало це Товариство в останнім часі виїзди на села для виголошування рефератів, устроювало дуже вдатні діточі амат. вистави з нагоди „Свята Матери“ то-що. Старанням членів цього Товариства відіграно з великим успіхом пєсу „Жонатий Мефістофель“.

Гармонійним і видатним помічником у цій праці є о. В., який є головою читальні „Просвіти“ і веде її з посвятою й тактом. Це правдивий приятель молоді, для якої є не тільки катехитом, але й опікуном, духовим провідником під кожним оглядом. Під його орудою випадають незвичайно вдатно св. Миколаївські вечорі, на які він сам імпровізує сценічні образки.

Систематичну освідомляючу працю в повіті веде Кружок „Рідної Школи“ в Сяноці. Деякі громади (Вислік) вставили до гром. бюджету 20—30 зол. на „Рідну Школу“, одначе повітовий виділ повчеркував ці квоти, переставляючи їх на польські стрілецькі дружини, воздушну фльоту, пожежні сторожі, закупно польських книжок і т. д. Громади, на жаль, не вміли проти цього виступити.

Інші товариства проявляють слабу діяльність може тому, що не мають власного відповідного урядовця.

За мало у нас поширений клич ощадности і клич „Свій до свого“. Над цим повинні працювати всі просвітні та економічні товариства Лемківщини та всі свідомі громадяни.

В червні ц. р. відбувся в Сяноці заходом всіх українських товариств концерт у честь Шевченка. У вересні відбулася академія з нагоди 30-ліття душпастирської діяльности Митрополита Шептицького. Диріґував хором зразковий диріґент адв. д-р Блавацький. До звеличання цього свята причинилися солістки пп. Боберська та Налисникова, які прибули з дальших сторін. У концерті в честь Шевченка взяли (нечисленну, що правда), участь тутешні „русскі“. Натомість на академії не було нікого з них, навіть „русских“ священиків, хоч академія відбувалася для недостачі іншої салі в їх „Народнім Домі“.

Тепер приготовляються у нас вибори до Сойму і Сенату. Виборчі округи скомбіновано так, що українському населенню значно утруднено участь у голосуванні. В Сяноці не заіменовано ані одного українця членом виборчої комісії. У звязку з виборами був у Сяноці воєвода Наконечніков, що м. ін. промовляв до війтів. РНО і ББ приготовляють тут — як виходить — спільну виборчу листу.

Ревізії не минули також нашого повіту. Під кінець вересня пошукувано за зброєю у Мих. Царя, Давидц, Р. Лех. та інших зі Сянова. Були також ревізії по селах.

Дуже придавсяб у Сяноці українець інжинір-землемір. Міг би тут добре заробляти. *П.*

Опозиція в червоній армії.

„Красная Звезда“ пише, що в 105 полку в Новім Симбірську викрито організацію правої опозиції, на чолі якої стояв комісар Паршин. Арештовано 15 старшин. Права опозиція прямує до цілковитого опанування червоної армії, а потім усунути Сталіна. Цілою акцією опозиції в армії верх Буденний, якого селяни вважають приятелем села та ворогом колективізації.

Хто знає?

Редакція „Української Енциклопедії“ звертається отсим до наших читачів із проханням додати звістку про імя отамана Волохаі дату його уродження, і дати ґенерала в гал. армії Вольфа Арнольда; імя Гассе нім. майора начальника розвідчого відділу при команді нім. армії на Україні; дату уродження і смерти Гарасевича Михайла, львівського крилошанина, автора „Annales ecclesiae Ruthenae“; дату смерти довголітнього артиста гал. театру Тита Гембіцького і дати уродження артиста Андрія Гаєка? Відповіді слати на адресу головного редактора „Енциклопедії“ д-ра І. Раковського, Львів, вул. 29. листопада ч. 31.

Дивогляди.

Начальник т. зв. національного відділу в політичнім департаменті м-ства внутрішніх справ Сухенек заявив кореспондентам закордонної преси 10. жовтня ось-що: „Панейко, що подається за якогось держ. секретаря, а згідно з незаперечними даними є денікінським старшиною, що боровся з українськими відділами Петлюри“. Навіть польським міністрам відомо що д-р В. Панейко був довголітнім членом редакції „Діла“, а відтак редактором від 1911-18 р. і ніколи в ніякій армії не був офіциром. Теперішній міністр зак. справ Залеський дуже добре собі пригадує, що д-р Панейко був українським делеґатом на Мирову Конференцію.

„Ґазета Поранна“ має у вчорашнім числі такий заголовок: „25-ліття уродин Верґілія“. Як бачимо Штайнах чи Воронов відмолоджують уже покійників зперед тисячів літ.

Виказ жертв

зложених на „Фонд Ветеранів“ за міс. липень, серпень і вересень 1930 (в золотих):

Алексевич І. Тернопіль 2, д-р Бабій В. Львів 9, Бабич Д. Запитів 9, проф. Бадзюк М. 10.50, Бакович П. Львів 9, Баландюк А. Чижів 6, Барвник В. Залішики 10, Бачинський А. Калуш 15, о. Белей В. Львів 10, д-р Бик М. Копичинці 10, Біганський М. Львів 4.50, д-р Білас Р. 15, д-р Блавацький О. 10, д-р Блавацький Д. Бібрка 5, о. Блажовський М. Підгайці 3, д-р Богачевський Д. Рава Руська 5, Богонос В. Городенка 2, Боднар М. Львів 6, Боднарович Осип 6, Бонковський М. 5, д-р Бречка Д. 3, Бріль С. Тудорів 6, проф. Брикович І. Тернопіль 15, о. Брикович І. 4, Брилинський М. Львів 6, дир. Букатович В. Балинці 5, д-р Бурачинський Т. Львів 9, Варивода В. 1.50, о. Варицький Р. Вікно 4, Василик І. Львів 6, Василишин П. Чортків 2, Васильків В. Львів 3, д-р Вегера І. 3, о. Венгринович В. Ваньовичі 12, д-р Вітошинський В. Тернопіль 5, Витвицький І. Львів 2, Власишин П. Чортків 5, Вовк Гр. і Ол. 8, Водяний Т. Тернопіль 10, Волошиновський С. Львів 9, Гаврилко А. 6, дир. Гаврисевич М. 3, проф. Гайдучок С. 6, Галущинський М. 15, Галяревич Ю. 9, Гандзюк С. Лубня 5, Ганицький О. Львів 9, д-р Ганицький С. 3, д-р Гарматій Г. Теребовля 15, Гафткович В. Львів 3, д-р Гвоздецький Т. Липиця 10, дир. Герасимович С. Львів 3, Гладкий Г. 6, Глинський Б. Лежайськ 2, Глібовицький В. Шешори 4, Глібчук П. Тчев 4, д-р Гнатевич Б. Львів 3, Гнатишак М. Коломия 2, Гове Т. Перемишль 15, Голіян Р. Львів 1, Головка В. 6, Голубець М. 3, уч. Горбатий О. Олькуш 15, Гординська М. Ваньовичі 12, Грабар І. Львів 6, Грещак І. 3, Грицай Т. Стрілиська Ст. 7, Громницький І. Львів 10, Гузар Я. 1.50, д-р Гуркевич Самбір 95.35, д-р Гардецький М. Кути 10, Гебус М. Львів 1.50, д-р Гижа І. 3, Гогоц Т. Борислав 3, о. Гураль І. Ілів 4, інж. Гуран К. Львів 3, д-р Дашкевич-Степанів О. 6, д-р Дашкевич Р. 3, Девоссир М. Свеце 9, Дмитрів Г. Львів 3, Добровольський Ч. Луцьк 15, інж. Дувало В. Львів 9, інж. Дурбак П. 5, Дуткевич В. 3, Дяків В. Немирів 10, інж. Еліяшевський Г. Львів 3, о. Задворняк П. Дереваняи 10, о. Залужний Л. Запалів 6, д-р Заплітний А. Теребовля 10, Зарицький І. Дрогобич 4, Заяць І. Перемишль 10, м-р Зваруч І. Збараж 6, д-р Зволинський П. Болехів 3, Зельсько М. Глиняни 2, Зубрей М. Перемишль 4, Зятик О. 10, інж. Иовик Г. Львів 1, Кабаріський Б. Краків 3, інж. Капуста М. Львів 12, Карпінський О. 6, Качанюк О. Любомирка 3, Квасниця Д. Львів 6, Кипріян В. 3, Кісілевський М. 6, Кміцикевич В. 6, Коваль І. 1.50, Ковч Г. 6, Когут Г. Дрогобич 4, д-р Коновалець М. Львів 4, Конюх Д. 4, Косоноцький Я. 6, Костик О. 9, Костик В. 12, Костирка А. Стрий 2.70, Котис К. Мостиська 5, Котович М. Стрий 8, інж. Коцюба П. Львів 3, Кривоносюк П. Варшава 3, д-р Кривуцький П. Львів 7.50, Кубаєвич В. 6, Кудрик В. 6, Кузик М. 9, Кузик Т. Комарівка 2, Кузьмів Я. Львів 2, Кульчицький Л. 3, Кульчицький Д. 3, Курилович В. Підкамінь 6, Кутний О. Львів 1.50, д-р Кушнір Яворів 5, о. д-р Лаба В. Львів 15, д-р Лаврівський О. 6, Лада І. 3, Ласовський С. Монастириська 3, Левицький Я. Винники 10, Левицький В. Львів 3, д-р Левицький Д. 20, Левицький Ю. Осмолода 6, Левицький В. Коломия 8, Лемішка О. Львів 3, Лешій Ю. 14, Литвинець М. Жабинець 10, д-р Лужницький Львів 4, Луцький О. 30, Магаляс С. 9, о. Мазяр С. Новосілки 7, д-р Макарушка В. Львів 3, д-р Макарушка Л. 5, проф. Маківра Г. 4, д-р Маковський В. Ліско 5, д-р Максимонько Л. Львів 7.50, Максимюк О. Катовиці 20, о. Малиновський Львів 7.50, Мамчакіна І. 0.50, Марепи Я. Львів 3, суд. Марків Я. Бучач 6, Маслосоюз Львів 99, Матюшенко М. 3.60, д-р Медвідь І. Ст. Самбір 15, інж. Мельник А. Львів 12, Мельничук М. 6, Мечник П. 2, Микитович П. 3, суд. Михайлович В. Країнець 4, Миссак Т. Львів 3, д-р Мудрецький Д. Чесанів 5, Мудрий В. Львів 4, дир. Мудрик А. 9, д-р Музика М. 7.50, Мусялович А. Коломия 1.07, Навроцький О. Львів 6, Назар В. Львів 2.50, Налуковий Л. Копичинці 9, Народня Торговля Львів 99, д-р Наєс Я. 6, д-р Німчук І. 6, Огоновський Л. 6, д-р Олексишин Я. 6, інж. Ольховий І. 6, Онуфрик В. 3, Особа П. Людвиківка 6, Павлюк М. Львів 6, Пак І. 2, Паліїв Д. 10, Паліїв В. 12, інж. Палій А. 9, Паліїчук П. 6, Панас Г. Броди 15, Паньків В. Львів 30, Папірчук І. Губин 2, д-р Пастерняк Я. Львів 6, Пащак А. 10, Петрів З. 9, Петрик П. 4, Плетінка К. 3, о. Подолянчук В. Ступка 3, проф. Полянський Ю. Львів 2, Попович Б. 6, Постолюк П. 5, о. Прийма Т. Дуліби 20, Просвіта Зборів 20, Пов. Союз Кооп. Сокаль 14.55, Стрий 43.20, д-р Пушкар М. Ланьцут 6, Пявка Т. Львів 15, інж. Раковський Р. 6, Рачок І. Целігів 6, інж. Рижевський В. Львів 20, д-р Рижій І. Миколаїв 12, радн. Рожанківський Львів 15, інж. Рудик З. 9, Рудницький І. 5, Рудницький М. 9, інж. Савойка Л. 0.50, Семянів І. 7.50, інж. Сербин А. 6, д-р Сірко М. Броди 15, Скопляк Я. Львів 6, інж. Скоропада І. Тернопіль 3, Скочиляс П. Сікож 6, д-р Слюзар Р. Микулинці 10, П. Смаль Борщів 9, о. С. Смачило Гребенів 9, д-р Станько І. Любачів 15, о. Станьовський К. Львів 3, Стельмах Д. Жабиня 1, д-р Стернюк Б. Львів 7.50, інж. Стернюк І. 6, Стисловський К. Девятники 3, Струтинський М. Львів 2, Татунчак Ю. Порубе 7.50, інж. Творидло М. Львів 9, апт. Терлецький М. 30, Тиктор І. 9, д-р Томкович М. Борщів 3, Траска А. Львів 2, Третяк О. Судова Вишня 3, Трип С. Львів 3, Трусевич С. 3, Туркевич Е. Ліско 3, проф. Турчин Л. Львів 2, Український С. 6, Федак І. 3, Федорович Л. Раків 3, Федорчак В. Львів 0.50, д-р Фільц М. Яворів 5, Фостаковський І. Львів 5, Хаджай В. Волче 6, Хархаліс М. 3, Хмара О. Коломия 8, Хомицький М. Дубецько 3, д-р Хоминський Сокаль 11.50, Хрипливий Е. 6, д-р Хробак Перемишль 42.50 і зб. від: д-р М. Хробак, д-р В. Загайкевич і С. Крупа по 5, д-р І. Козак, А. Артимович, С. Чорняк по 2, А. Гула, Я. Домарадський і Я. Скрипчук по 1, Е. Домарадський, І. Домарадський і Т. Ющак по 1.50 — разом 28.50, о. Цегельський Е. Янів 2.50, Центросоюз 99, д-р Цимбалістий П. 6, о. Чемеринський Я. 10, Чесник Е. 2, Чір А. 3, о. Чопей В. Галич 3, Чопівський Ф. 5, д-р Чубатий М. Львів 9, дир. Чубатий П. 6, Чубатий Л. 4, дир. Шепарович Ю. 15, інж. Шепарович Ю. 4, інж. Шепарович Л. 10, Шкрумеляк Ю. 2.50, Щерба С. Бібрка 2, д-р Щуровський Е. Винники 5, д-р Щуровський В. 3, Єзерський К. 9, д-р Юзвак В. 6, Юзичинський З. 6, Ясінчук Л. 3, о. Янович Борщів 9.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 13. жовтня п. р. масло солене експортове 3·70 зол., масло пріма бльокове 3·70 зол., літра молока 0·29 сотиків, літра сметани 1·40 зол., копа яєць 11·00 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 14. жовтня, год. 7·30 веч. „Дівок трьох дівчат“.

Середа, 15. жовтня, год. 7·30 вечором „Дівок трьох дівчат“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Щодня „Хоробрий вояк Швейк“.

Малий Міський Театр:

Вівторок, 14. жовтня, год. 7·30 веч. „Екзотична кузинка“.

Середа, 15. жовтня, год. 7·30 веч. „Вічне перо“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: Залізна маска (з Фербенксом, на осн. Ол. Діма).

КАСІНО: Звукова фільма: „Льокомотива ч. 2329“ (Льон Чаней).

КОЛЬОСЕИ: Нечинне.

КОПЕРНИК: Звукова фільма: Роскоші небезпеки.

ЛЕВ: Звукова фільма: „Король промаків“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: Роскоші небезпеки.

ОАЗА: Сімба, король пустині. Пригоди военного бранця.

ПАН: Безборонне дівча.

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Роман над Ріо Ґранде“.

ПАСАЖ: Володарка Лібану. Американська комедія.

ПРОМІНЬ: Голубиця.

РАЙ: Звукова фільма: Парада кохання.

ХИМЕРА: Тому, що тебе кохаю.

СТИЛЕВЕ: Клич моря. Злодій з Багдаду.

ФАТАМОРГАНА: Сема заповідь.

УТІХА: Воскресения. Російський хор і балалайки.

Програма радіо.

Середа 15. X. 1930.

Варшава (1411,7) 12·10 Ґрамофонові платні. **Гельсінгфорс** (221,4) 19·00 Італійська музика. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Харків** (426) 20·00 Концерт. **Стокгольм** (435,8) 19·30 Італійський вечір. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 16·20 Година Фібіха. **Відень** (516,3) 15·20 Концерт. **Будапешт** (550,5) 12·05 Солістки: Дарко і Гегедус. **Ленінград** (1000) 16·00 Музика. **Париж** (1724,1) 16·45 Радіоконцерт.

Четвер 16. X. 1930.

Варшава (1411,7) 12·35 Шкільний концерт. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·25 Музичні продукції. **Берлін** (419) 19·30 Ганс Врана (баритон) співає балади. **Харків** (426) 16·00 Орхестра. **Стокгольм** (435,8) 20·00 Віденські вальси. **Прага** (486,2) 16·30 Хор із синагоги. **Відень** (516,3) 12·00 Капеля Деляєерд. **Будапешт** (550,5) 17·40 Циганська музика. **Ленінград** (1000) 15·30 Концерт. **Москва** (1481) 18·30 Народній вечір.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича. 718

Дрогобич:
15. X. „Шукаю мужа“.
Новий Самбір:
16. X. „Танок Венери“.
Добромиль:
17. X. „Танок Венери“.
Бірча:
18. X. „Танок Венери“.
19. X. „Шукаю мужа“.
Перемишль:
20. X. „Танок Венери“.

В. Барвінський згубив на Руській вул. свій пашпорт. Хто найшов, зволить звернути його до Адмін. „Діла“ або до заведення брата Альберта. 3—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФУТРА — оказійно продає і приймає в коміс „Universum“, Пасаж Міколяша, Львів. 688 4—10

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні Івана Зельтенрайха Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 437

ВДОВА, інтелітентна, середній вік, пошукує якогобудь заняття на селі, розуміється на хатнім і сільськім господарстві. Вимоги дуже скромні — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Вдова“. 1—3

ГЛЯДАЮ негайно вправного конціпієнта, що може заступати адвоката. Умовини прошу подати на письмі під „С. М.“. 705 5—5

ПОШУКУЄТЬСЯ негайно солідної господині до заряду дому і ведення кухні на селі. — Зголошення слати на адресу: Фільварок Милятичі, п. Давидів к. Львова. 714 4-4

ІСПИТОВАНИЙ шофер шукає посади найрадше на провінції. Ласкаві зголошення слати до управи школи в Ясені почта Перегінсько. 729 1—4

БУБОН ВЕЛИКИЙ і МАЛИЙ бубник, мосяжні з турецькими і китайськими чинелями, до дутої і смичкової орхестри та Jazz-bandu з усіми приборами — мало вживані — оказійно дуже дешево до продання. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Бубни“. 731

СТУДЕНТКИ прийму на станцію. Фортепян до уживання. Хшановської 12. — Опацка. 732

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики ординує в скірних недугах і т. д. від год. 8½—10, 14—16, в косметиці від 10—11 і 16—18, в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратковi ждальні.

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. Телефон 38—90.

Дентист - Стоматольоґ

Д-р мед. Чайковська-Ляхова Ольга

лікар заграничних клінік

орд. від 8—12 і 14—18 год., неділі і свята 10—12. **ЛЬВІВ, вул. ЛЬВА САПІГИ ч. 9.** 408 24-7

Ширіть наш часопис!

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентґеном.

ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ „À la Paris“

Цілий Львів пере і чистить свою гардеробу в найелеґантніших склепах міста

пл. Академічна ч. 5. Тел. 63—69
вул. Казимирівська 10. Тел. 69—72

Поручення з провінції полагоджуємо негайно. 1729 14—17

ВЖЕ вийшов з друку календарик

„Скоб“

Зміст: Фізичне виховання, мандрівництво, піонірка, ратівництво, знакування. Багато рисунків і записник. Ціна одн. прим. 0·80 зол. Набути можна у всіх книгарнях. Гуртові замовлення слати на адресу: **Осип Рудакевич, вул. Замкнена ч. 1. Львів-Левандівка.** 730 1-2

Ослаблення блідницю лічить Hemogen оригінальний тільки з фірмою Klawe

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 14